

Fjordland

En roman

ROLF BENNHAGEN

ekström
& garay

FJORDLAND av Rolf Bennhagen

SYNOPSIS: Roger Ahlshjelm

LOGLINE: I början av 900-talet blir en ung man från Norge kallad till sin släkts överhuvud i Nordmannalandet och får i uppdrag att söka efter en vit runsten som sägs besitta magiska krafter och föra den till släktens heliga plats.

GENRE: Drama/Äventyr/Feelgood

TEMA: Gemenskap är ett tema som löper genom romanen – mellan vänner, släktingar och besättningar på skeppen. En annan tematisk tråd är livserfarenhet, speciellt vad det gäller huvudkaraktären då han är på sin första långresa. Möten med andra kulturers sätt att leva, det gamla och det nya, kristendomens intåg söderifrån, är sådant han aldrig upplevt tidigare. Men det finns även upprättelse och vedergällning som tematiskt inslag, framför allt i form av blodshämnd.

OMDÖME: Romanen har ett annat upplägg och inriktning än vad som är vanligt för den här typen av historier. En framträdande del är de vardagliga berättelser om människors liv och leverne i andra kulturer, om släktband och vänskapliga relationer, ofta berättat med en humoristisk touch. Men inslag av dramatik till land och till sjöss och blodig maktkamp ger en djupare dimension till det vardagliga.

Adaptionsförslag är en mini-serie för TV på 3-4 avsnitt där fokus bör vara på huvudkaraktärens färd i nutid och på det uppdrag han får att söka efter den vita runstenen. Det bör även i det upplägget skapas en motpart, antagonist, som samtidigt är ute efter runstenen och därmed tillför ett konfliktfyllt motstånd i sökandet efter den. Detta finns inte i romanen, men är ett dramatiskt behov i en adaptation.

BAKGRUND: I byn Borgund i Norge lever ARVID BJÖRNSÄTRE med sin trolovade TRINE GÅSEIDE. De ska gifta sig, bygga hus och bilda familj, men planerna får vänta. Arvids släkts överhuvud GÅNGE-ROLV, som bosatt sig i Nordmannalandet vid gränsen till Frankeriket, har sänt bud efter Arvid. För att ta sig till Gånge-Rolv ska Arvid och hans närmsta vänner – TROND, EIRIK, BJARKI och STEINAR – följa med på den långresa som ska gå till avlägsna marknadsplatser söderut.

HANDLINGEN: När det öronbedövande dånet från hästhovar sveper in över byn Flatanger försöker några bybor gömma de sista av sina vellumrullar där markers ägare och arvskiten finns nedtecknade. Men inget kan stoppa den maktfullkomliga jarlen HELGE BARSTADSSÄTERS hirdmän från jarlsätet Namsos. Snabbt hittar hirdmännen rullarna och eldar upp dem framför bybornas hjälplösa ögon.

En jättelik hirdman hugger ner byns överhuvud VILMUND HILDINGSON när han försöker stoppa eldandet. Med ytterligare hugg delar jätten Vilmunds revben och böjer ut dem till en blodörn. När hirdmännen gett sig av försöker Vilmunds unge son, ULF HILDINGSON, och byborna hålla Vilmund vid liv, men livet lämnar Vilmunds kropp.

En natt återvänder hirdmännen och sätter byn i brand. Byborna dödas av hästars hovar eller bränns levande. Ulf undkommer massakern och flyr. Efter flera dagar och nätter med övernattningar i grottor och roendes längs fjorden kommer han fram till Borgund.

Inne i Borgund förhör sig Ulf för om det finns något skepp som ska färdas söderut. Han får rådet att söka upp Arvid som erbjuder honom en plats på hövdingaskeppet Vidfamne som ska leda de övriga fjorton strids- och fraktskeppen som ska söderut till Gånge-Rolv.

Trine följer Arvid till skeppen när de ska iväg. De kysser liderligt varandra farväl och Trine hänger en ask runt Arvids hals, som han ska öppna när de är ute till havs. Det är en mäktig syn när de femton skeppen kastar loss och styr nedför fjorden ut mot havet. Vidfamne i täten med sitt drakhuvud i guld och stridssköldar längs skeppssidorna.

Ute till havs öppnar Arvid asken från Trine. Den innehåller en blond lock från hennes hårsvall och en mörk tuss från det nedre håret. Arvid ler stort. Efter en tids färd tornar en storm upp sig. Arvid surrar fast sig vid stormasten när dånande orkanvindar och blixtar sveper in med full kraft över skeppen. Efter stormen saknas sju av skeppen. Arvid, hans vänner och Ulf har klarat sig men några ur besättningen har spolats överbord.

Dagen därpå siktas de vita Doverklipporna. Skeppen tar sig in till en strand vid en by där folk vill hjälpa dem att dra in skeppen. Männen beväpnar sig beredda till strid när de ska vada iland, men de blir väl bemötta och möter byns överhuvud som erbjuder männen övernattning. På kvällen ordnas ett gille med mat i överflöd och stora tunnor med öl och mjöd rullas fram. En gris grillas över

öppen eld. Skeppens skador efter stormen repareras och med fyllda mat- och vattenförråd och beger de sig ut mot Engelandshavet.

Några dagar senare förtöjer skeppen vid Gånge-Rolvs by Thoräng. Arvid får ett hjärtligt välkomnande av den kraftfulla Gånge-Rolv med sin muskulösa och väldiga kroppshyddda.

Gånge-Rolv berättar att han sedan en tid tillbaka ligger i konflikt med frankerna som bygger en långbro som ska förstärka Parisi, vilket kan innebära ett hot mot bosättningar i hans jarldöme. Han tänker sätta frankerna på plats och stoppa brobygget med ett härtåg och vill att Arvid och hans män följer med.

På marknaden i Thoräng stöter Ulf på några från sin hemtrakt som upplyser honom om att jarlen Helge Barstadssäter håller till i byn Namsos med en hird av krigare och den jättelika hirdmannen SLAGFINN som dödat hans far. Ulf vet nu vilka han ska leta efter.

I nattens mörker samlas hundratals Thorängsbor med männen från skeppen för att delta i härtåget. Sex skepp tar sig ljudlöst uppför floden. De främre har bräckor riggade i fören för att kunna ramma bron. De bakre är fyllda med bågskyttar och spjutkastare. På flodens sidor tar sig tungt beväpnade män och kvinnor smygande fram.

Från sin plats i främsta skeppet sänker Gånge-Rolv snabbt sin arm som tecken till anfall. Skeppen ramar bropelarna och knäcker dem medan bågskyttar skjuter eldpilar upp mot bron. De övriga anfaller frankerna under ett våldsamt vrålande med svingande svärd och yxor. Frankerna försöker att försvara sig med pilbågar, spjut, slungande stenar och olja, men efter en kort och blodigt intensiv strid är de besegrade. Skeppen raserar det sista av bron som kollapsar och brinner upp.

Gånge-Rolv berättar för Arvid om kristendomens intåg från Frankerriket och Romarriket, hur den tränger undan den gamla tron och vill förgöra den. Runstenar som slås sönder eller muras in i kyrkoväggar. Därför vill Gånge-Rolv att Arvid ska bege sig till Danerike och söka efter en vit runsten som sägs besitta magiska krafter att öppna dörrar till andra världar. Gånge-Rolv vill föra stenen till Giske och den heliga platsen på Svärdsön. Han ger Arvid en pergamentrulle som beskriver stenen, en läderpung med guld och silver och en klocka av guld för att kunna köpslå med om Arvid hittar stenen.

Vidfamne och två andra skepp ger sig av mot Danerike. Efter en färd längs floden Höje ankrar de vid en stor by där det pågår en marknad med folk från

när och fjärran. En av dagarna träffar Arvid på en bekant, einhärjingen BRYNJOLF HUGGSIDA. Arvid berättar för Brynjolf om sitt sökande efter en stor, rund och vit runsten. När Arvid beskriver stenen hajar Brynjolf till och säger att han sett en liknande vit runsten i närheten vid Kåse huvud.

Arvid, Eirik, Trond och Bjarki närvarar vid ett midsommarblot där en völva genomför en sejd. Eirik får en förnimmelse av en visman från Ubsalum som håller en pergamentrulle i sina händer. När Eirik berättar för de andra bestäms det att de ska ta sig till Ubsalum efter Kåse huvud och se om det finns någon där som kan tyda Gånge-Rolvs pergamentrulle.

De ger sig av mot Kåse huvud. Arvid har med sig en teckning av stenen och guldklockan som han fått av Gånge-Rolv. Vid Kåse huvud träffar de stormannen GRIPER GRANE som berättar att den vita stenen och andra stenar sålts till svartprästernas kyrkbygge i Dalby. Griper Grane erbjuder övernattnings och ordnar en fest med mat och dryck i överflöd.

I Dalby byter Arvid stenen mot guldklockan och den transporteras till Vidfamne. När de tvättar stenen upptäcker de inristade mönster som verkar stämma. De surrar fast stenen vid Vidfamnes mastfot för att tyda mönstren vidare när de kommer hem.

Eirik, Steinar och Ulf beger sig mot Ubsalum. En av dagarna inne i Göingeskogarna stöter de på fem rövare som ska råna dem. Steinar hugger utan pardon ena armen av ledaren. Eiriks och Ulfs yxor klyver tre av rövarnas halsar och Steinar klyver den femte rövarens huvud uppifrån och ner till halsen med sitt svärd. De gömmer kropparna och fortsätter sin färd mot Ubsalum.

Arvid ska föra Vidfamne och stenen hemåt till havs. Trond som träffat en kvinna, SIGRUN, kommer att stanna i byn och tar farväl av sina vänner när Vidfamne och de två övriga skeppen lägger ut. Ombord diskuteras vilken väg de ska ta. Den yttre ute till havs men med kraftiga strömmar och sannolikt hårt väder. Eller den inre som är mer säker men med en del stockrullning. De flesta vill ta den yttre som är snabbare.

Ulf lämnar Eirik och Steinar på färden mot Ubsalum och fortsätter ensam åt annat håll. Eirik och Steinar kommer fram till Ubsalum där de träffar en väktare vid hovet som tar med dem till siaren ALF DEN GAMLE för att tyda Gånge-Rolvs pergamentrulle.

Ulf är vid Helge Barstadssätters by Namsos och spejar innan beger sig hemåt. Flatanger är helt nerbränd och förvridna skelett syns vid byggnaderna. Ulf bryter ihop men hämnden stegras inom honom. Han går igenom sin utrustning – spjuten, yxorna och svärden och återvänder till Namsos.

Alf den gamle tyder texten på Gånge-Rolvs pergamentrulle och får fram att där stenen slutligen får vila ska det i kraften från den uppstå ett nytt och mäktigt rike. Den vita runstenen är nyckeln till Bifrost – bron till gudarnas världar som vaktas av Heimdal.

Vidfamne och de två andra skeppen ligger för ankar vid en fjordmyrning när en del av ett enormt berg lossnar och slår ner i fjorden med ett mullrande dån. En jättelik vattenvägg slår med förödande kraft in i skeppen. Arvid, som är uppe i Vidfamnes mast, slungas av kraften ut i havet när skeppen bryts itu och förliser. Det sista som flimrar förbi hans ögon är Bjarki som står på däck när Vidfamne tar med sig den vita runstenen ner i djupet.

Ulf tar sig osedd in i Namsos där det pågår ett stort gille inne på storgården. Han får syn på en pissande Slagfinn. Ulfs första yxkast hugger av Slagfinns pissande lem. Det andra kastet klyver hans ansikte. Ulf avvaktar. Efter ett tag kommer jarlen själv ut från storgården. Ulf dräper honom med två spjutkast – ett genom munnen och det andra genom hjärtat. Ulf flyr upp på kalvfjället och slår följe med några samer. Han blir kvar hos samerna och börjar så smått lära sig fraser av språket och deltar alltmer i vardagslivet. Han träffar den samiska flickan SIRE-MAJA och de båda förälskar sig.

Arvid hittas uppspolad på en strand och blir väl omhändertagen. Han repar sig under några dagar innan han följer med en båt som ska åt hans håll. När han anländer till Borgund möts han av överlyckliga släktingar, bybor och en gravid Trine som kastar sig i hans famn och aldrig vill släppa taget om honom.

Eirik och Steinar anländer till Borgund. Efter en omfamnande återförening får de veta att den vita runstenen gått till botten med Vidfamne. Efter några dagar anländer Bjarki. Han berättar att han lyckades hålla sig flytande tills han blev upplockad av en valfångare. Trond och Sigrun anländer från Daneriket för att fira midvinterblot och jul.

I gryningen efter första julnatten slår sig Arvid ner vid stranden och försvinner i sina tankar. Efter ett tag kommer Trine och sätter sig bredvid honom. Hon tar tyst Arvids hand och tillsammans ser de ut över fjorden och fjällen med framtiden i sina sinnen.

Författaren

Rolf Bennhagens livsnerv har varit resor, med boende och arbete i Latinamerika, Melbourne, Toronto och Köpenhamn, samt långa vistelser i södra Frankrike.

Han har tidigare skrivit en uppsats om Jean-Paul Sartre, en akademisk avhandling om hjärtat och kommer samtidigt med ´Fjordland` också ut med ´Tankar – uti natten´, en diktsamling med existentiella tankar om närhet, naturen och natten.

Rolf Bennhagen bor i Lund, där också hans tre barn har vuxit upp.

SCRIPT 46

Script46 AB startades hösten 2020 med en uttalad strävan att bli den självklara bryggan mellan boken och filmen och ytterligare förstärka den symbiotiska relationen mellan dessa berättarformer. Sedan dess har vi byggt ett nätverk innehållande några av Sveriges främsta medarbetare i branschen. Vi har ett samarbete med Hoi Agency och representerar ett växande urval av författare hos Hoi såväl som ett tjugotal fristående.

Script46 AB drivs av de tre delägarna

MIKAEL TÖRNEMAN

LARS RAMBE

ANETTE MATTSSON

KONTAKT

Script46 AB

Johannesgränd 1

111 30 STOCKHOLM

info@script46.com

Mikael Törneman, VD

mikael@script46.com

0707 21 26 44